

ویژه

تعامل ایران و تونس

تخلیگران اقدام تازه تونس در لغو رواید برای گردشگران ایرانی را در راستای تغییر دیدگاه مقامات ارشد این کشور و تلاشی برای نزدیکی بیشتر با تهران و تقابل با سیاست رژیم صهیونیستی و غرب ارزیابی می‌کنند.
خبرها حکایت از آن دارند که از روز ۲۶ خرداد (۱۵ ژوئن) صدور ویزای تونس برای گردشگران ایرانی و عراقی لغو شده‌است. ایران سال گذشته به صورت یکطرفه دریافت ویزای را برای اتباع ۳۳ کشور از جمله تونس لغو کرده بود و اکنون تونس نیز همین تسهيلات را برای تهران در نظر گرفت.
تارنامای North Africa چندی قبل در گزارشی نوشت، به نظر می‌رسد رئیس‌جمهوری تونس به دنبال تغییر در رویکرد و روابط کشورش با ایران است زیرا از خطر انزوای بیشتر این کشور هراس دارد.
تونس در زمان ریاست جمهوری «قیس سعید» در رویکرد خود به اسرائیل تغییر کلی را ایجاد کرد. این کشور که زمانی مدافع راه حل دو کشوری برای مناقشه فلسطین و اسرائیل بود، اکنون نگاهی نزدیک به ایران پیدا کرده است.
در واقع قیس سعید اولین رئیس‌جمهور تونس بوده است که چندی قبل در چارچوب بخشی از یک سفر منطقه‌ای خود به ایران رفت و سپس در تعدادی از کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس با مقامات آن‌ها دیدار داشت و پس از آن دیداری را از چین انجام داد.

طبق این گزارش، در حالی که تونس در اجلاس سران عرب در سال ۲۰۱۹ که در همین کشور برگزار شد حمایت خود را از راه حل دو دولتی اعلام کرد، اما قیس سعید در انتخابات ریاست جمهوری وعده داد که با عادی سازی روابط با اسرائیل مخالفت کند. وی حتی موضوع عادی سازی روابط با اسرائیل را یک خیانت بزرگ توصیف کرد.

رئیس جمهوری تونس حتی پس از اینکه در ساختار سیاسی این کشور قدرت بیشتری را به دست آورد، تصریح کرد که فلسطینی‌ها باید بر تمام سرزمین فلسطین حکومت کنند.وی همچنین حملات ۱۷اکتبر حماس را یک مقاومت مشروع دانست.
تونس روز ۱۱ اکتبر، در بیانیه‌ای خواستار توقف هرگونه حمله ای علیه غیرنظامیان از سوی اسرائیل و حماس شد و راه‌حل تشکیل دو کشور را مطرح کرد.
با اینحال تونس در اجلاس سران سازمان همکاری اسلامی در بانجول، تفسیر خود از راه حل دو کشوری را ارائه کرد.
تونس شرطی را بر اعلامیه این نشست در مورد راه حل دودولتی قرار داد و تاکید کرد که منظور کشورش تشکیل «یک کشور مستقل فلسطینی در کل خاک فلسطین با پایتختی قدس شریف» است.

رویداد

تماس تلفنی باقری و مقام ارشد طالبان

سرپرست وزارت امور خارجه کشورمان بر ضرورت اقدام مشترک کشورهای اسلامی در فشار بر این رژیم برای توقف جنایاتش علیه فلسطینیان به ویژه در قالب سازمان همکاری اسلامی تاکید کرد.

علی باقری سرپرست وزارت امور خارجه در تماسی تلفنی امیر خان متقی، سرپرست وزارت امور خارجه افغانستان درباره همکاری‌های دو جانبه و آخرین وضعیت جنگ غزه و جنایات رژیم صهیونیستی در این باریکه گفتگو کرد.
سرپرست دستگاه دیپلماسی با تاکید بر اراده جمهوری اسلامی ایران در کمک به افغانستان برای گذر از چالش‌ها و پیشرفت هر چه بیشتر این کشور، بر آمادگی ایران برای همکاری با افغانستان در زمینه‌های مختلف و تداوم کمک به مردم افغانستان تاکید کرد.

باقری همچنین با اشاره به تداوم جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و ابتکار حقوقی افریقای جنوبی در شکایت از این رژیم نزد دادگاه لاهه و اقدام شماری از کشورهای جهان از جمله کشورهای آمریکا لاتین در قطع رابطه دیپلماتیک با رژیم صهیونیستی، بر ضرورت اقدام مشترک کشورهای اسلامی در فشار بر این رژیم برای توقف جنایاتش علیه فلسطینیان به ویژه در قالب سازمان همکاری اسلامی تاکید کرد.
سرپرست وزارت امور خارجه افغانستان نیز در این تماس تلفنی با تبریک متقابل عید سعید قربان، به روابط خوب میان ایران و افغانستان اشاره کرد و ابراز امیدواری کرد همکاری‌های دوجانبه بین تهران و کابل در زمینه‌های مختلف بیش از پیش گسترش یابد.

استراتژیک

آغاز عصر آشوب و هرج و مرج در اروپا

نتیجه انتخابات پارلمانی اروپا نقطه عطف عمیقی در تاریخ این قاره است و اتحادیه اروپا به طور فزاینده‌ای ناکام خواهد شد، زیرا برنامه‌هایش برای دستیابی به اهداف مدنظر با توجه به انسداد سیاسی آسیب پذیرتر می‌شود.
به گزارش «اِبرمد معاصر»، همه انقلاب‌های سیاسی بزرگ در تاریخ حدوداً یک دهه طول کشید تا چشم اندازها و اهدافشان به طور کامل برای عموم مردم آشکار شود، در ابتدا زمانی بود که وقایع صرفاً به مثابه نفرین‌های متوالی تلقی می‌شدند، و هیچ انتظاری که نشان دهد سرنوشته هرج و مرج‌ها چه می‌شود وجود نداشت.
پس از پایان مرحله انقلاب و تدوین تاریخ، می‌توان متغیرها را ترسیم کرد و علل، نتیجه و شرایطی که سرنوشته ملت‌ها را رقم می‌زنند، تخمین زد.

بیک نمونه تاریخی از زمان مورد نیاز برای تغییرات ناشی از انقلاب، دوره سقوط روم بود که حدود ۱۸ سال طول کشید؛ پس از عبور ژولیوس سزار از رودخانه روبیگون، جنگ داخلی و بی ثباتی برای ۱۵ دهه با قتل سزار به اوج خود رسید تا اینکه اکتائویوس بر ارثش ماکس اوتونیوس و کلئوپاترا در نبرد معروف آکتیوم در سال ۴۹ قبل از میلاد پیروز شد.

در سال ۱۶۴۹، بریتانیا پس از انقلابی که باعث اعدام چارلز اول شد، مرحله ای از هرج و مرج به خود دید که حدود ۱۱ سال ادامه یافت تا اینکه چارلز دوم حکومت سلطنتی را بازگرداند.
جنگ استقلال آمریکا نیز حدود ۱۴ سال طول کشید تا اینکه همه ایالت‌ها در سال ۱۷۸۳ استقلال خود را از بریتانیا به دست آوردند و قانون اساسی جدید سال ۱۷۸۹، همان سالی که انقلاب فرانسه رخ داد، تصویب شد.
تحولات انقلابی فرانسه به‌طور میانگین حدود ۱۵ سال ادامه داشت تا اینکه ناپلئون بناپارت امپراتور قدرتمندی بر ویرانه‌های سلطنت سرنگون‌شده تأسیس کرد.

شاید امروز هم نوع مشابهی از انقلاب جهانی رخ داده است، حتی اگر چندان مورد توجه قرار نگرفته باشد، زیرا تاکنون اشکال نرم و صرفاً سیاسی داشته است.
رویداد دوگانه سال ۲۰۱۶، را می‌توان همه پرسى خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا (برکزیت) و سنسپس انتخاب مجدد دونالد ترامپ، به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا دانست؛ سالی که لیبرال‌ها آن را برای دموکراسی و حشنتاک می‌دانستند و نیز آن بحران مهاجران شد که این قاره را در بر گرفت.
در این سال اروپایی‌ها شاهد هجوم گسترده مهاجران از مناطق درگیری در خاورمیانه، به ویژه سوریه و عراق بودند، که دانش در آنجا سال ۲۰۱۵ گسترش یافته بود. علاوه بر این، شبه جزیره کریمه سال ۲۰۱۴ از اوکراین به روسیه الحاق شد.

یادداشت

چهار سناریو برای آینده روابط ایران و طالبان

ادامه از صفحه ۱

۱- هماهنگی سیاست‌ها برای ارتقای همکاری میان دولتی با امارت اسلامی افغانستان.
۲- پیوند امکانات با توجه بر بهبود پیوند برنامه‌های زیرساختی برای توسعه امارت اسلامی افغانستان، چرا که وجود یک همسایه کم توسعه با تجربه تاریخی از بحران‌های احتمالی از جمله موج مهاجرت سستیز در کشور را فراهم می‌کند.
۳- توانکوتومیک و نظامی رو به رو خواهد شد.
۴- تبادل و گفت و گوی فرهنگی و دانشگاهی با تاکید بر پیوندهای مردم با مردم و همچنین با تاکید بر اشتراکات تمدنی منطقه و پیوندهای راهبردی فرهنگی با کشورهای منطقه از جمله تاجیکستان و افغانستان زمینه کاهش بحران‌های احتمالی از جمله موج مهاجرت سستیز در کشور را فراهم می‌کند.
۵- نتایج با همکاری ایران و چین در طراحی سیاست‌های میجستی- زیرساختی و پیوندهای فرهنگی در امارت اسلامی افغانستان شاهد تغییر جایگاه این کشور از یک بازیگر مخرب به یک بازیگر تاثیر گذار خواهیم بود.
به دنبال آن همان طور که بیان شد با افزایش میدان مانور جمهوری اسلامی ایران و اتصال زمین به بازار چین و آسیای میانه از طریق راه خواف – هرات در مرز ششمین می توانیم ظرفیت‌های مرزی خود با افغانستان را از منظر امنیتی و اقتصادی به ویژه در منطقه اقتصادی دوغانرول را توسعه دهیم.

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهان بازرسی از تاسیسات اتمی ایران شد

هایهوی گروسی درباره ایران

✓برجام فقط یک کاغذ شده است

درباره دو پیش نویس که دربرگیرنده موضوع ایران نیز بود دست یافتند.
تاسیسات هسته ایران، تضمین شود تا بتوان به بازگشت به نسخه دوم توافق هسته‌ای کمک کرد.
۲۰۱۸ و بازگرداندن تحریم‌های شدید علیه ایران، تهران اکثر تعهداتش در زمینه محدود کردن فعالیت‌های هسته ای اش براساس برجام در سال ۲۰۱۵ با قدرت‌های جهانی را کنار گذاشت.

سخنان گروسی درحالی‌است که مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در افتتاحیه نشست فصلی شورای حکام ایران به طور ماه برگزار شد، گفت: من از موافقت ایران مبنی بر اینکه بیانیه مشترک ۴ مارس همچنان به ارائه چارچوبی برای همکاری با آژانس و رسیدگی به مسائل باقیمانده ادامه می‌دهد، استعجاب می‌کنم و از تهران می‌خواهم که بیانیه مشترک را از طریق تعامل جدی با پیشنهادات مشخص آژانس اجرا کند.
گروسی همچنین از دولت جدید در

مسکو چشم انتظار دولت چهاردهم

علی موسوی خلغالی

اگر هم غرب‌گرا نباشد به دنبال موازنه در روابط خارجی ایران باشد.
روسیه یک بار در دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی توافقنامه همکاری را با ایران امضا کرد که صرفاً امضایی روی کاغذ بود و هیچ نتیجه‌ای در بر نداشت.
حالا که موعد تمدید این توافقنامه رسیده است، حاضر نیست مجدداً چیزی را تمدید کند که صرفاً امضایی روی کاغذ باشد.
به ویژه که سابقه دولت روحانی را دارد که به محض امضای برجام به سمت گسترش روابط با غرب خیز برداشت و جبهه شرق به ویژه روسیه و چین را فراموش کرد.
چین از مفاد توافقنامه جامع همکاری تهیه شده میان تهران و مسکو خیر ندانیم اما می‌توانیم حدس بزنیم که مسکو حداقل انتظار دارد آنچه تهران با پکن بر سر برنامه ۲۵ ساله همکاری‌های مشترک ایران و چین امضا کرده، حداقل در بعد امنیتی و سیاسی آن، با روسیه نیز امضا کند.
می‌توان حدس زد، شاهد شهادتی در ایسن زمینه اطمینان‌هایی به همتای روسی خود داده بود که اعتماد او را جلب کرده بود تا آنجا

جایگاه ایران در وابط بین الملل

کشوری هم هست که توانسته نیروگاه هسته‌ای لیزری از آمریکا تأمین کند، شبکه‌سازی مهم‌ترین ویژگی این جهان است؛ به‌خصوص برای کشورهایی که جغرافیا، ژئوپلیتیک، منابع کلیدی و نیروی انسانی و فیزیکی دارند.
در عین‌حال همه به‌دنبال محافظه‌ساز (Hedging) هستند، به‌عنوان مثال عربستان برای اینکه بتواند از آمریکا امتیاز بگیرد با روسیه کار می‌کند، هند برای اینکه بتواند از چین امتیاز بگیرد با آمریکا کار می‌کند و ترکیه برای اینکه بتواند تئوریک دنیای فعلی برخلاف دنیای دوقطبی دهه‌های ۶۰ و ۷۰ و ۸۰، دنیسای هیجنگ چین و روسیه ۲۴۰میلیارد دلار، با یکدیگر تبادل کرده‌اند و هر آنچه روسیه از تراشه و قطعات الکترونیک نیاز دارد می‌تواند از چین وارد کند.
او افزود: جهان پر از تناقض است و همه تلاش می‌کنند خود را به سه قدرت نامرده هماهنگ کنند، کار کنند و بهره ببرند.
وقتی آمریکا یک قطعهنامه علیه روسیه در خصوص جنگ اوکراین در سازمان ملل مطرح کرد، ۵۲ کشور از ۱۹۳ کشور به آن رای ندادند.
این امر نشان می‌دهد که کشورهای مختلف می‌توانند با سه قدرت کار کنند و از آنها بهره ببرند و در عین‌حال تلاش کنند مصالح و منافع ملی خود را پیش ببرند.
حدود ۲۴۰میلیارد دلار پول بانک‌های آمریکا در اروپا در ترکیه کار می‌کند، ولی ترکیه طرفدار حماس است.

رواج شبکه‌سازی در دنیا

سریر القلم با اشاره به اینکه فرصت‌ها در دنیا زیادشده و کشورها به‌دنبال شبکه‌سازی ویژگی مهم این جهان، وجود تناقضات زیاد است.
به‌عنوان مثال ترکیه عضو ناتو است، اما سامانه دفاعی خود را از روسیه تهیه می‌کند.
مجارستان جزء اتحادیه اروپااست، اما با آنجا اوکراین و روسیه دفاع می‌کند.
کشوری مانند عربستان از نظر امنیتی با آمریکا قفل است، و روابط گسترده تجاری با چین دارد ولی

بیولیتیک

واکنش تهران به بیانیه تروئیکا

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران بیانیه مشترک سه کشور اروپایی آلمان، انگلیس و فرانسه درباره برنامه هسته‌ای ایران را پوچ و بی‌اعتبار و دربرگیرنده ادعاهای خلاف واقع دانست و آن را محکوم کرد.

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با انتشار بیانیه ای در محکومیت بیانیه سه کشور اروپایی آلمان، انگلیس و فرانسه افزود: همانگونه که بارها اعلام شده است، برنامه هسته‌ای ایران همواره ماهیتی کاملاً صلح‌آمیز داشته و سلاح هسته‌ای هیچ جایگاهی در دکترین نظامی و دفاعی ایران ندارد.

در این بیانیه همچنین آمده است: طنز تلخ ماجرا این است که کشورهایی که رویکرد سیاسی و غیرسازنده داشته و خود مسئول و بانی وضع موجود برجام هستند، ایران را به تهی کردن برجام از محتوا متهم می‌کنند.

وزارت امور خارجه در این بیانیه افزود: جمهوری اسلامی ایران متعهد به ادامه تعامل سازنده و همکاری فنی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در چارچوب حقوق و تکالیف خود بوده و طرح‌ها و پروژه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای خود را مطابق با معاهده عدم اشاعه و موافقتنامه جامع پادمان، عملیاتی کرده و ادامه خواهد داد.

در بیانیه وزارت امور خارجه تاکید شده است: فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران واکنشی نیست، بلکه بر اساس برنامه توسعه ملی هسته‌ای و در چارچوب حقوق و تعهدات بین‌المللی استمرار خواهد داشت و گمانه‌زنی‌های نادرست غربی‌ها در این خصوص مانند دیگر خطاهای آنها راه به جایی نخواهد برد.
وزارت امور خارجه افزود: جمهوری اسلامی ایران همواره برای تعامل و گفت و گوی سازنده آمادگی داشته و معتقد است حسن نیت، پرهیز از اقدامات سیاست زده بی‌نتیجه و شکست خورده گذشته به همراه نشان دادن جدیت و رویکردی عملگرایانه، لازمه پرداختن به مسائل و موضوعات همه طرف‌ها است.

تروئیسیم

حمله ترکیه به شمال عراق

منابع خبری از حملات هوایی ترکیه به منطقه‌ای در اقلیم کردستان عراق خبر دادند.
مقامات کردستان عراق خیر دادند.
جنگنده‌های ترکیه دیروز (دوشنبه) منطقه‌ای در اقلیم کردستان واقع در شمال عراق را هدف قرار دادند.

المیداین نوشت، جنگنده‌های ترکیه در جریان این حملات هوایی منطقه «العمادیه» در استان «دهوک» واقع در کردستان عراق را هدف قرار دادند.

جزئیات بیشتری درباره میزان خسارات این حمله و تلفات جانی و مالی آن منتشر نشده است.

ترکیه مدت‌هاست به بهانه مقابله با گروه‌های مسلح حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) که آنها را تروریست می‌خواند، تمامیت ارضی عراق را نقض می‌کند.
بغداد بارها حملات ترکیه به شمال عراق را نقض حاکمیت این کشور و مصداق اشغالگری خوانده است.

دیپلماتیک

۳ مولفه سیاست خارجی ایران در عراق

به مناسبت صدوپنجاهمین سالروز تاسیس اتحادیه اصحاب رسانه عراق، محمد کاظم آل صادق، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق، در یک صیافت شام، میزان اعضای اتحادیه اصحاب رسانه نجف بود.

ضمن قدردانی از ابراز همدردی‌های گسترده مردم عراق با ملت ایران بعد از شهادت آیت‌الله رئیسی، بر برادری دو ملت و تعمیق این رابطه تاکید کرد.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق در ادامه حمایت از یکپارچگی سرزمینی عراق، برقراری ثبات در این کشور و شکوفایی اقتصادی آن کشور را به عنوان سه مولفه اصلی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در قبال همسایه خود بر شمرد.

در صادق در پایان با مرور عبادت خود از مجروحین فلسطینی منتقل شده به بغداد، ملت فلسطین را مصداق «مقتدر مظلوم» توصیف کرد و از اصحاب رسانه خواست تا واقعیت‌های منطقه را به مخاطبان ارسال نمایند.

براساس اعلام سفارت ایران در عراق در پاسخ به اظهارات سفیر ایران، اعضای اتحادیه اصحاب رساله نجف، ضمن توصیف پیوند ایران و عراق به عنوان رابطه‌ای ممتاز و الگو، سفارت و کنسولگری‌های ایران اسلامی در عراق را، چون خانه خود دانستند و بر ضرورت افزایش تعاملات در حوزه رسانه و تولید آثار تلویزیونی مشترک تاکید کردند.

دیدگاه

چند هشدار راهبردی

درباره سیاست خارجی ایران

سید محمد حسینی در یادداشتی برای دیپلماسی ایرانی می‌نوسد؛ چنانچه پیش از آغاز تبلیغات کاندیدهای محترم ریاست جمهوری، طی یادداشتی با عنوان «تحول یا تکامل در سیاست خارجی » ذکر کردم، دولت جمهوری اسلامی ایران باید با رویکرد تکاملی، «زمینه‌ساز» و «پیش‌برنده» اصول کلان سیاست خارجی جمهوری اسلامی، مندرج در قوانین و اسناد بالادستی باشد و به طور مشخص، دستگاه دیپلماسی دولت چهاردهم باید بیشتر ساز و زمینه‌ساز کنش نهادهای دولتی و غیردولتی باشد که می‌خواهند در حوزه امنیت، اقتصاد، فرهنگ و محیط زیست «یک قدم رو به جلو» در راستای اجرای «قشقراهی» بردارند که پیشتر مقام معظم رهبری در سیاست‌های کلی مربوط به دستگاه دیپلماسی کشور ابلاغ فرمودند.
قرار نیست تحول عمیق یا طرح‌هایی «روزاندیشانه یا ناکام‌یابانه» ایجاد شود بلکه همین قدم‌های کوتاه اما مستمر در یک بازه زمانی ۱۰ ساله، تغییر و تحولی تدریجی و مثبت ایجاد خواهد کرد.

یکی از تهدیدهای پنهان که متوجه منافع ملی کشور است و به تدریج آثار مخرب خود را نمایان خواهد کرد؛ فرایند «برپاشی شدگی ایران Irrelevance » در اقتصاد سیاسی منطقه‌ای و جهانی است.
فرایندی که مدتی است آغاز شده و آثار مخرب آن به تدریج نمایان خواهد شد.
چنانچه در حالا در مقابل این فرایند مخرب، تدبیر و اقدامات مقتضی صورت نگیرد، «امنیت وجودی» کشور در آینده نه چندان دور، با مخاطرات جدی مواجه خواهد شد.
اما بی‌ربط شدگی چیست و چه شاخصه‌هایی دارد؟ بی‌ربط‌شدگی (Irre valence) فرایندی است که طی آن «یک فرد، سازمان یا نهاد دارای در آذهنان دیگران به «مسئله» problem، تبدیل می‌شود و تعامل با او در علائیت هزینه‌فایده‌گر پرهزینه تلقی شده و به تدریج از دایره ارتباطات خارج می‌شود.»